

Noi semnalări ale speciei *Aphelocheirus aestivalis* FABR., 1794 (Insecta, Heteroptera) pe teritoriul României

Ana DAVIDEANU, Ion COJOCARU

Summary

New records of *Aphelocheirus aestivalis* FABR., 1794 (Insecta: Heteroptera) in Romania

Paper presents anatomical, biological, ecological data and spreading of the species *Aphelocheirus aestivalis* Fabr., 1794 in Romania (a species rare for the Romanian fauna)

Key words: *Aphelocheirus aestivalis* Fabr., 1794, rare species

Specia *Aphelocheirus aestivalis* Fabr., 1794 face parte din familia Aphelocheiridae Fieber 1860 și se caracterizează prin corpul foarte aplatizat, larg și ovalar, cu o lungime de 8,5-10 mm. Capul este triunghiular, rostrul subțire și lung atingând, în stare pliată, baza picioarelor posterioare. Antenele sunt cu greu vizibile privite ventral. Fața dorsală de culoare brun negricioasă, fin rugoasă. Capul, rostrul, picioarele, marginile segmentelor toracice și abdominale gălbui. Prezintă forme brahiptere, comune și forme macroptere, rare.

La forma brahiptera hemielitrelle solzoase, rotunjite posterior, nu ajung, sau cel mult ating muchia posteroară a primului segment abdominal vizibil (fig. 1 A).

Forma macropteră prezintă hemielitrelle la fel de lungi, dar mai puțin largi decât abdomenul; membrana negricioasă arcă o pată mai palidă la bază.

Masculul poartă pe al noulea sternit abdominal două apofize posteroare stiloide, asimetrice (ca și paramerele) și prevăzute cu spini (fig. 1 F). Paramerul drept este arcuit în unghi drept (fig. 1 C). Paramerul stâng, mai puțin curbat dar mai masiv (fig. 1 E).

Ecologie: Insecta a fost capturată în fluvii, râuri mari cu ape rapide, de obicei la adâncime. Comportamentul său bentic și existența unui plastron ventral gazos, care îi permite să evite ieșirea la suprafață pentru respirație, fac capturarea sa mult mai dificilă ca altor Hydrocorise. Se localizează de obicei pe fundurile pietroase dar interesant este faptul că a fost capturată și printre plantele acvatice ale unor pâraie cu ape lente, cu adâncime mică (COJOCARU I.). Ouăle, depuse în mai, sunt fixate pe pietrele fundului, cochilii de moluște, mai ales lamelibranchiate. Toate stadiile larvare au respirație cuticulară. Iznează ca adulți.

Răspândire geografică: specie vestpalcarctică.

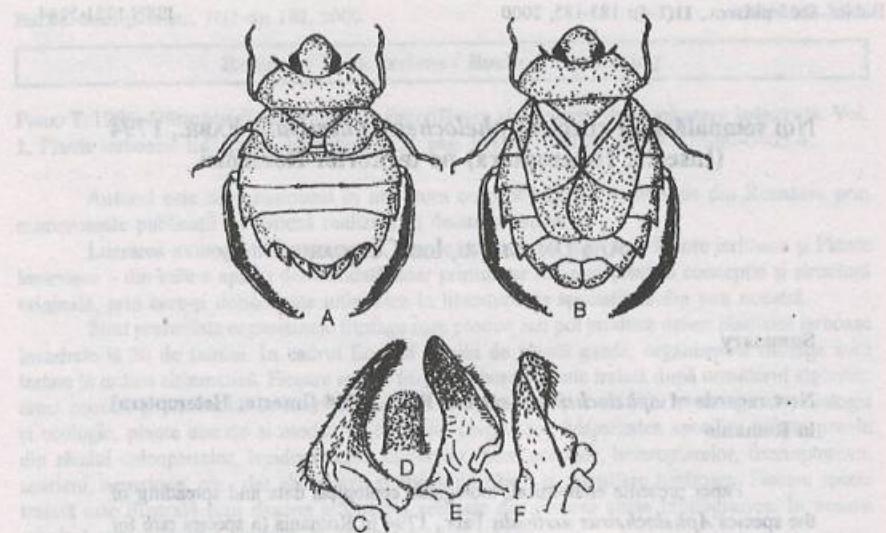

Fig. 1. *Aphelocheirus aestivalis*: A-mascul micropter, B-femelă brahiptera C-paramerul drept, D-paramerul stâng, E-extremitatea aplatizată a paramerului stâng, F-stiloïd posterior drept la masculul de *Aphelocheirus aestivalis* (după Poisson 1957) / *Aphelocheirus aestivalis*: A - micropterous male, B - brachypterous female, C - right paramer, D - left paramer, E - left paramer distal part (upon POISSON 1957).

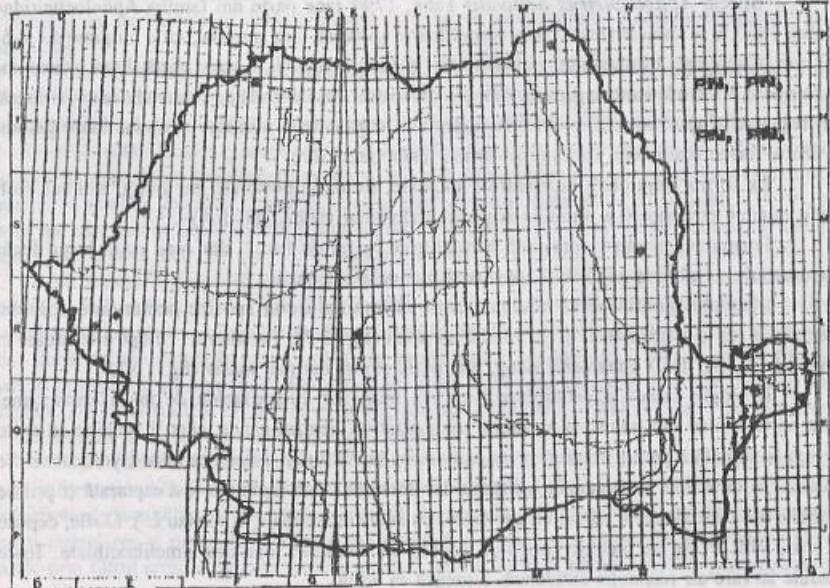

Fig. 2. Răspândirea speciei *Aphelocheirus aestivalis* FABR., 1794 în România / Records of *Aphelocheirus aestivalis* FABR., 1794 in Romania

În România este foarte rară, fiind semnalată, până în prezent, în următoarele localități (fig. 2): jud. Bihor: Tămaja 1986 (DAVIDEANU A.); jud. Botoșani: Havârna 1999 (COJOCARU I.) jud. Sibiu: Turnu Roșu 1986 (DAVIDEANU A.); jud. Timiș: Peciu Nou 1982 (DAVIDEANU); Timișoara 12 VII 1908 (HORVATH G.); jud. Tulcea: Cetatea Iamail, Sf. Gheorghe 1962 (POPESCU E.); jud. Vaslui: valea Bârladului - Zorleni (HORVATH G., SOOS A.); Satu Mare (HORVATH G.), fără localitate: Dunăre (HORVATH G., CĂRĂUȘU S., ENĂCEANU V.);

BIBLIOGRAFIE

- KIS B. & DAVIDEANU A. 1994. Heteroptere acvatice și semiacvatice din Rezervația Biosferei Delta Dunării, în An. St. Institut Delta Dunării 3: 149-154.
- MONTANDON A. L. 1907. Contributions a la faune entomologiques de la Roumanie (Hemipteres-Heteropteres), în Bul. Soc. de Științe 16(1-2): 70-81
- NIESSEN N. 1978. Heteroptera, in Limnofauna Europaea, Gustav Fischer Verlag, Stuttgart: 110-285
- PAINA M. 1975. Lista Heteropterelor acvatice și semiacvatice (Ord. Heteroptera) din R. S. România, Nymphaea 6: 497-512
- POISSON R. 1957. Heteropteres aquatiques, Faune de France, Paris, 61.

Ana DAVIDEANU

Muzeul de Istorie Naturală, Bd. Independenței, nr. 16 Iași, 6600, România

Ion COJOCARU

Universitatea "Al. I. Cuza" Iași, Facultatea de Biologie, B-dul Carol I, 20 A, Iași, 6600,

Received: 6.01.2001

Accepted: 22.01.2001

Printed: 15.02.2001